«Наша електровантажівка перевозить 1 тонну вантажу на відстань 100 км лише за 1 євро»

Автівки без вихлопних газів, без зайвих витрат на пальне, без складного технічного обслуговування ще кілька десятків років тому здавалися чимось недосяжним, а сьогодні їх все частіше можна помітити на вулицях українських міст. Екологічно чистий, зручний транспорт стає ідеальним вибором для міського середовища та дозволяє заощаджувати значні кошти на обслуговуванні, адже такі автомобілі не потребують постійного повного баку пального, зміни мастил чи складного ремонту.

Абсолютна більшість електромобілів потрапляє в Україну з-за кордону — їх імпортують з Європи, США чи Китаю. Однак все ж є наші національні виробники, які активно розробляють власні моделі електротранспорту, які адаптовані до місцевих потреб. Одним із таких виробників є миколаївська компанія «MeGoElectric UA», яка займається розробкою легких електричних вантажівок та іншого електричного транспорту. Це єдине підприємство в Україні, що виробляє чотириколісний електротранспорт — від електричних вантажівок до рекреаційних моделей, таких, як екскурсійні потяги та трамваї.

До 2017 року компанія існувала як група ентузіастів, які допомагали один одному у створенні новітніх транспортних засобів. Як пригадує виконавчий директор компанії Сергій Селіванік, тоді про створення власної справи навіть не замислювалися або не думали.

«Наша історія з електротранспортом почалася ще у 2012 році, коли на ринку з'явився автомобіль Tesla Model S. На той час ці технології були недоступними через їхню захмарну вартість, тому наша команда вирішила розробити власні рішення. Починали з електричних самокатів. Перші, наприклад, були триколісні, пізніше вже були електричні траки та авто. А через 5 років до нас звернувся місцевий підприємець із проханням створити просту електричну вантажівку для доставки їжі», — розповідає Сергій.

Попри обмежений бюджет (близько 4 тисяч доларів), команда тоді розробила перший автомобіль, який був обшитий звичайним пластиком, що після завершення робіт залишився навіть не фарбованим. Після цього «електромобільні ентузіасти з гаража» почали отримувати пропозиції від інших підприємців, що наштовхнуло однодумців на розробку першої платформи, яка стала основою для всіх наступних моделей.

«Наша головне досягнення та розробка — це легке, але дуже надійне шасі та електрична база, які ми використовуємо зараз у кожному нашому автомобілі. В його основі — електродвигун потужністю 3 кВт, розташований на задній вісі. Що важливо, згідно з правилами дорожнього руху України, такі автівки належать до нетехнічних транспортних засобів, які не потребують реєстрації та можуть вільно пересуватися дорогами загального користування в межах міста», — пояснює технічний директор компанії Шота Ішхнелі.

Попри повномасштабну війну в Україні та нестабільність, у 2022 році команда вирішила взяти участь у міжнародному конкурсі Climate Launchpad, де здобула перше місце у категорії Urban Mobility, опинившись серед 16 найкращих учасників світу з різних категорій. А через рік — ще одна перемога на європейському конкурсі JumpStarter 2023.

«Головна мета, яку ми переслідували, беручи участь у цих конкурсах, — це валідація ідеї — чи справді виробництво електромобилів може взагалі існувати в сучасній Україні як бізнес. Після такого результату ми зрозуміли, що потрібно створювати ТОВ, тому 22 січня 2024 року нарешті утворили нашу компанію. Ну, і завдяки перемогам у конкурсах змогли профінансувати розробку автівки другої генерації», — зазначає підприємець.

Сьогодні 10 фахівців компанії вже розробили й випустили 2 покоління автівок. Протягом місяця вони можуть виготовляти до трьох електрокарів. Основна ідея, за словами Сергія, полягає в тому, щоб авто було не просто екологічним, а максимально практичним у користуванні.

«Для порівняння, легкові автомобілі важать 1200-1300 кг, але їхня вантажопідйомність обмежена 400-600 кг. Натомість наша

електровантажівка важить 450 кг, однак може перевозити до 1 тонни вантажу, що робить її значно ефективнішою для міських перевезень та економнішою.

Якщо говорити мовою цифр, то наша електровантажівка перевозить 1 тонну вантажу на відстань 100 км лише за 1 євро. Порахуйте самі. Наше авто їде 100 км за менш ніж 10 кВт-годин електрики, яка для ФОПа в його приватному гаражі коштує 43 грн 20 копійок згідно з даними лічильника. Ось і вся математика», — розповідає технічний директор компанії.

На відміну від інших електромобілів, автівки від MeGoElectric UA створені спеціально для міської логістики, тому її характеристики оптимізовані під щоденні перевезення. Більшість комплектуючих компанія виробляє самостійно або купує в Україні. Імпортують лише три компоненти: батареї — з Південної Кореї, електродвигуни — з Китаю, та контролери — зі США.

Вартість найпростішої моделі автомобіля сьогодні складає від 7000 євро, а кінцева ціна залежить від ємності акумулятора, який обирає покупець відповідно до завдань, які виконує кожна окрема вантажівка.

Простіше це все показати на авто, які постійно їздять по одному маршруту щодня. Наприклад, вони доставляють хліб. Відомо, що це роблять 5 авто. Перша проїжджає за день 85 км, ще дві — по 110 км, четверта — 120 км, а п’ята — 130 км. На заводі в Китаї вам би довелося купити всі однакові вантажівки, які дають пробіг на одному заряді з заводу, наприклад 180 км. Виходить так, що вам треба заряджати щодня кожне авто, бо жодне з них не проїде на одному заряді два рази без підзарядки, але кожного разу кожне авто буде возити з собою зайву частину батареї, яку, фактично, саме ці авто ніколи не використають. Мало того, вам доведеться ще й за таку батарею заплатити.

Рішення такої ситуації від MeGoElectric UA — це випуск кожної вантажівки з такою ємністю батареї, яка буде гарантувати виконання щоденних робочих процесів. Зрозуміло, що на такі вантажівки ніхто не скочить та зненацька не поїде в Одесу, наприклад. Це авто для конкретного завдання, яке вони виконують без зайвих видатків при купівлі та під час експлуатації.

«Тому серед наших покупців найчастіше фермери та ФОПи невеличких міст, які точно знають, навіщо їм вантажівка та скільки вона має проїжджати на день. В умовах війни складно відстежити попит, адже люди переважно використовують наявний транспорт. Конкуренція на ринку також велика: європейські вантажівки зі звичним двигуном внітрішнього згорання, на перший погляд дешевші китайські електромоделі, а найголовніше — авто, які вже перебувають у власності людей. Багато хто поки вважає, що вигідніше витратити 3000 доларів на ремонт старого авто, котре вони придбализа тисячу євро, ніж інвестувати в нову електровантажівку, не беручи вже до уваги економічні та екологічні переваги електротранспорту», — розповідає Сергій Селіванік.

Втім команда MeGoElectric UA не зупиняється перед труднощами, постійно експериментує, вдосконалює технології та доводить, що електротранспорт — це вигідне рішення для бізнесу та міських перевезень. Щотижня компанія подає заявки на різноманітні грантові програми, шукаючи можливості для розвитку. Саме так вони натрапили на оголошення про акселераційну програму «Blue Innovation Challenge», яку реалізувала Програма розвитку ООН, команда BOOST Impact Acceleration Programme за фінансування Європейського Союзу та уряду Данії.

Ця ініціатива спрямована на посилення економік Миколаєва та Тернополя і залучення підприємців із інноваційними ідеями у сфері «блакитної» або «зеленої» економіки до співпраці. Конкурс був відкритий для мікро-, малих та середніх підприємств, і кожен учасник отримав менторську підтримку, бізнес-акселерацію, можливості для нетворкінгу, а також грант у розмірі 10 000 доларів для реалізації своєї ідеї.

«На ці гроші ми закупили частину обладнання, комплектуючі матеріали та сировину (стальні труби, листи пластику) для виготовлення нової автівки — вантажівки для доставки хлібу. Ми створили її власним коштом, а в межах "Blue Innovation Challenge" розробили спеціальний бокс, що дозволяє перевозити 42 лотка, кожний з яких містить до 18 кг хлібобулочних виробів. Таким чином ми довели, що щоденне транспортування хліба містом можливе без шкідливих викидів у довкілля», — розповідає Шота Ішхнелі. За його словами, без фінансової підтримки донорів реалізація цього проєкту була б довготривалою. У компанії підрахували, що для втілення цієї ідеї

потрібно було б працювати та заощаджувати кошти майже дванадцять місяців.

«Завдяки підтримці ЄС, Данії та ПРООН процес розробки скоротився на цілий рік, що дозволило швидше вивести нову модифікацію вантажівки на ринок. Навіть незначна фінансова допомога впливає на нашу роботу, пришвидшує появу нових моделей. Це не просто інвестиція в транспорт — це внесок у зменшення викидів, зниження витрат на логістику та розвиток національного виробництва, яке залишає гроші в економіці України», — каже Сергій.

Наразі MeGoElectric UA має багато планів. Ще з серпня 2023 року команда веде збір коштів на виробництво моделі електромобіля, спеціально створеного для людей, які користуються кріслом колісним. Це не просто якесь адаптоване чи перероблене авто. Інженери компанії створили нове авто навколо людини у кріслі колісному, яка фактично є одним цілим з кріслом. Людина зможе заходити, чи то пак, заїжджати у салон авто та починати рух самостійно за 5 секунд, саме так, як це роблять люди без інвалідності, сідаючи у звичайні авто.

На таке авто вони вже два рази збирали необхідні кошти, але витрачали їх на створення спеціальної платформи для точкового розмінування «Скальпель». Це також власна розробка компанії. Одна така платформа береже життя як мінімум двох саперів протягом добової зміни роботи. Нова платформа вже закладена на виробництві в травні. І знову на неї витратили гроші, що передбачались для будівництва авто для людей у кріслах колісних.

«Ми переконані, що за електрокарами — майбутнє транспортної галузі. Так, поки що зарано говорити про їхнє масове серійне виробництво в Україні чи про держзамовлення хоча б для роботи комунальних підприємств, чи про експорт, але наше завдання зараз — займатися промоцією електротранспорту — економічно вигідного, доступного, функціонального та безпечного для навколишнього середовища. Дуже тішить, що так думаємо не тільки ми, а й міжнародні донорські організації, які підтримують наші ідеї. Ця синергія надихає ще більше», — резюмує Сергій Селіванік.

+ Фото